

## นักสืบเสาะ : แหล่งอนุรักษ์ 'ทุเรียนเมืองนนท์' ก่อนสูญพันธุ์

fungbao posted on January 16, 2015 10:58 ★★★★★

นักสืบเสาะ : วิจารณ์ ประไพย์

All magazine มกราคม 2558

### แหล่งอนุรักษ์ 'ทุเรียนเมืองนนท์' ก่อนสูญพันธุ์



#### แหล่งอนุรักษ์ 'ทุเรียนเมืองนนท์' ก่อนสูญพันธุ์

เคยสงสัยหรือไม่ว่าทำไมทุเรียนก้านยาวถึงราคาแพง? ในปัจจุบันทุเรียนก้านยาวราคาสูงมาก บางลูกสูงถึง 15,000 บาท มนุษย์เงินเดือนอย่างเรา ๆ คงไม่มีโอกาสได้ลิ้มลองรสชาติแน่นอน และขึ้นชื่อว่า 'ทุเรียน' ก็ต้องนึกถึงเมืองนนท์ ที่ถือได้ว่าเป็นแหล่งรวมทุเรียนก้านยาว หรือทุเรียนพื้นบ้านที่มีชื่อแปลก ๆ มากกว่า 50 สายพันธุ์ เราจะพาผู้อ่านมาชม ณ ศูนย์การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ทุเรียนพื้นบ้านนนทบุรีในวันนี้...

'ทุเรียน' ถือได้ว่าเป็น 'ราชาแห่งผลไม้' ใน ประเทศไทยปลูกทุเรียนหลายจังหวัด ทุเรียนแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะความอร่อยที่แตกต่างกันไป และสายพันธุ์ที่เราคุ้นเคยรับประทานได้ทั่วไป เช่น หมอนทอง ชะนี หรือทุเรียนพื้นบ้านบางท้องถิ่นจากแถวชุมพร ระยอง จันทบุรี อุดรดิตถ์ ราคาอยู่ที่กิโลกรัมละประมาณ 40 – 100 บาท หากจะพูดถึงทุเรียนอร่อย คงหนีไม่พ้น ทุเรียนเมืองนนทบุรี ด้วยลักษณะภูมิประเทศที่ติดแม่น้ำเจ้าพระยา มีน้ำท่าอุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี จึงถือเป็นแหล่งรวมเทือกสวนไร่นาที่สำคัญ มีชื่อเสียงโด่งดังอย่าง 'ทุเรียนก้านยาว' หากเคยรับประทานจะรู้ว่าเนื้อของทุเรียนแน่นมาก เวลาปอกเปลือก เนื้อของทุเรียนจะไม่ติดเปลือก ไม่ติดมือ มีสีเหลืองทอง ใครที่ไม่ชอบกลิ่นเหม็นของทุเรียนนั้น ต้องลองทุเรียนก้านยาว เพราะกลิ่นหอม ไม่ฉุน รสชาติออกหวานมัน

อดิสรณ์ ฉิมน้อย ผู้เริ่มก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์ทุเรียนพื้นบ้านนนทบุรี เล่าให้ฟังว่า “ผมเกิดแนวคิดที่จะอนุรักษ์พันธุ์ทุเรียนขึ้นมา จากการได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพฯ ซึ่งพระองค์ทรงตรัสว่า เมืองนนท์มีทุเรียนพื้นบ้านมากมาย ควรจะรักษาพันธุ์ทุเรียนเอาไว้ไม่ให้สูญพันธุ์ ผมจึงน้อมนำพระราชดำรัสของพระองค์มาปฏิบัติอย่างจริงจัง และได้เริ่มต้นศึกษาตั้งแต่ปี 2538 ซึ่งในปีนั้นเกิดวิกฤตน้ำท่วมใหญ่ สวน

ทุเรียนในเมืองนนท์ได้รับผลกระทบอย่างมาก แต่เหลือเพียงสวนของผมที่ยังคงเหลือพันธุ์ทุเรียนพื้นบ้าน จากวันนั้นผมเริ่มสำรวจพันธุ์ทุเรียนในเมืองนนท์มาเพาะปลูกไว้ เมื่อปี 2554 ก็เจออุทกภัยอีกครั้ง แต่คราวนี้หนักกว่าเดิมเพราะน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน ผมจึงใช้วิธีพายเรือ ตัดเอายอดทุเรียนในสวนหลายหมื่นยอด แล้วนำไปฝากไว้ตามสวนที่จังหวัดชุมพร เพื่อรักษาพันธุ์ทุเรียนเอาไว้ ต่อมาทางโรงงานยาสูบเห็นความสำคัญ จึงได้สนับสนุนเป็นโครงการอนุรักษ์พันธุ์ทุเรียนพื้นบ้าน โดยให้สวนเก่าแก่ของผมเป็นแหล่งเรียนรู้เพียงแห่งเดียวที่ยังคงรักษาพันธุ์ ทุเรียนพื้นบ้านเอาไว้ และได้ใช้ความรู้ที่ผมได้รับจากบรรพบุรุษและจากประสบการณ์การปลูกทุเรียน นำมาพัฒนาต่อยอดแก่ผู้ที่สนใจ”



หลังวิกฤติน้ำท่วมทางสวนของ ‘อดิสรณ์ นิมน้อย’ ก็ถือเป็นแหล่งรวมสายพันธุ์ทุเรียนเพียงแห่งเดียวของเมืองนนท์ที่ยังคงเพาะขยายพันธุ์เพื่ออนุรักษ์ไว้ให้ลูกหลาน และผู้สนใจได้ศึกษามากกว่า 50 สายพันธุ์ ซึ่งจะมีชื่อเรียกแปลก ๆ มากมาย เช่น กบแม่เต่า ชายมะไฟ ก้านยาว กบตาดำ กบบุญนาค ฉัตรสีนาค กำป็นเนื้อขาว ลงทองหรืออีलग ชมพูศรี ชะนี ย่ามะหวาด กำป็นเหลือง (เจ้ากรม) กลีบสมุทร ชายมะไฟ ทองย้อยฉัตร ทับทิม เม็ดในยายปราง บางขุนนนท์ ทับทิมบาตรทองคำ อีหนัก นกหยิบ กบพิกุล กบทองคำ กบสุวรรณ กบสวาน้อย กะเทยเนื้อขาว กะเทยเนื้อแดง กะเทยเนื้อเหลือง กระดุมทอง กระดุมสีนาค กระปุกทองดี ก้อนทอง จอกลอย ชายมั่งคุด